

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

בפני כבוד השופט אביגדור דורות

המערער: יוסף ליכטנשטיין
בעצמו

נגד

המשיבה: ועדת האתיקה המחוזית של לשכת עורכי הדין
במחוז תל אביב והמרכז
ע"י ב"כ עו"ד משה רוזנבלום

פסק דין

1

2

3 לפניי ערעור על פסק הדין שניתן על ידי בית הדין המשמעתי הארצי של לשכת עורכי הדין (להלן: "בית הדין הארצי") בתיק בד"א 114/17, מיום 17.4.2018 (עו"ד פנינה הרניב-אב"ד, עו"ד איתן צחור-חב"ד, עו"ד צבי מורג-חב"ד). בית הדין הארצי בפסק דינו, דחה את ערעורו של המערער על פסק דינו של בית הדין המשמעתי המחוזי של לשכת עורכי הדין במחוז תל אביב (להלן: "בית הדין המחוזי"), בתיק בד"מ 30/14 (עו"ד אורלי בן ארי-אב"ד, עו"ד ריבה אבירם בר יוסף-חב"ד, עו"ד פלג ליאת-חב"ד).

9

רקע והליכים קודמים

10

11

12 1. כתב הקובלנה ייחס למערער ארבעה אישומים.
13 באישום הראשון יוחסו למערער עבירות של הפרת חובת נאמנות ומסירות ללקוח, לפי סעיף 2 לכללי
14 לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986 (להלן: "כללי האתיקה") וסעיפים 54, 61(1)
15 ו-61(2) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961 (להלן: "חוק לשכת עורכי הדין"); עיכוב מסמכים
16 שלא כדין, לפי סעיפים 88 ו-61(1) לחוק לשכת עורכי הדין; מתן הלוואה לשם השגת עבודה
17 מקצועית, לפי סעיף 43 לכללי האתיקה וסעיף 61(2) לחוק לשכת עורכי הדין; מעשים הפוגעים
18 בכבוד מקצוע עריכת הדין, לפי סעיפים 53 ו-61(1) לחוק לשכת עורכי הדין; התנהגות שאינה הולמת
19 את מקצוע עריכת הדין, לפי סעיף 61(3) לחוק לשכת עורכי הדין.
20 באישום השני יוחסו למערער עבירות של הפרת חובת נאמנות ומסירות ללקוח, לפי סעיף 2 לכללי
21 האתיקה וסעיפים 54, 61(1) ו-61(2) לחוק לשכת עורכי הדין; מעשים הפוגעים בכבוד מקצוע עריכת

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 הדין, לפי סעיפים 53 ו-61(1) לחוק לשכת עורכי הדין; טיעון נגד כשרות מסמך שהנאשם השתתף
2 בעריכתו, לפי סעיף 15 לכללי האתיקה וסעיף 61(2) לחוק לשכת עורכי הדין.
3 באישום השלישי יוחסו למערער עבירות של הפרת חובת נאמנות ומסירות ללקוח, מעשים הפוגעים
4 בכבוד מקצוע עריכת הדין, התנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת הדין וטיעון נגד כשרות מסמך
5 שהנאשם השתתף בעריכתו. המערער זוכה מכלל העבירות באישום השלישי, והערער שלפני אינו
6 עוסק בהן.
7 באישום הרביעי יוחסו למערער עבירות של הפרת חובת נאמנות ומסירות ללקוח, לפי סעיף 2 לכללי
8 האתיקה וסעיפים 54, 61(1) ו-61(2) לחוק לשכת עורכי הדין; עיכוב יד בכספי פיקדונות שלא כדין,
9 לפי סעיף 40 לכללי האתיקה וסעיף 61(2) לחוק לשכת עורכי הדין; עיכוב מסמכים שלא כדין, לפי
10 סעיפים 88 ו-61(1) לחוק לשכת עורכי הדין; עיכוב ושלחת יד בכספי פיקדונות ואי דיווח על
11 פיקדונות, לפי סעיפים 40 ו-42 לכללי האתיקה וסעיף 61(2) לחוק לשכת עורכי הדין; אי דיווח כספי,
12 לפי סעיף 42 לכללי האתיקה וסעיף 61(2) לחוק לשכת עורכי הדין; מעשים הפוגעים בכבוד מקצוע
13 עריכת הדין, לפי סעיפים 53 ו-61(1) לחוק לשכת עורכי הדין; התנהגות שאינה הולמת את מקצוע
14 עריכת הדין, לפי סעיף 61(3) לחוק לשכת עורכי הדין.
15
16 2. על פי המתואר בכתב הקובלנה, המערער היה והינו עורך דין וחבר לשכת עורכי הדין במחוז
17 תל אביב והמרכז. המתלוננת, אישה קשת יום, חד הורית, הנתמכת ע"י המוסד לביטוח לאומי
18 ומקבלת הבטחת הכנסה. המתלוננת קיבלה את שירותי המערער מאת לשכת הסיוע המשפטי,
19 לצורך ייצוגה בתיק גירושין שהתנהל בבית המשפט לענייני משפחה. לאחר מכן, ייצג אותה אף
20 בהליכי הוצאה לפועל לגביית סכום של 230,638 ₪ שנפסקו לטובתה במסגרת פסק בוררות, לצד
21 פסיקה למחצית מתשלומי הפנסיה וחשבונות בני הזוג. כנטען באישום הראשון, בתקופת ההליכים
22 המשפטיים בבית המשפט לענייני משפחה, נתן המערער הלוואות למתלוננת מפעם לפעם ובסכומים
23 שונים הנעים בין מאות לאלפי שקלים, מבלי לתת לה עותקים מסמכים או חשבונות. המערער אף
24 סירב לדרישת הקובלת ביום 30.8.2011 לקבל דין וחשבון כספי. כנטען באישום השני, המערער גבה
25 מהמתלוננת שכר טרחת עורך דין, בהתאם להסכם שחתם עמה, בניגוד לעמדתה המפורשת של
26 הלשכה לסיוע משפטי, ללא ידיעתה או קבלת היתר כלשהו (יוער, כי בפסק הדין במחוזי, הובהר כי
27 מדובר בייצוג שניתן לאחר הייצוג בבית המשפט לענייני משפחה, באופן פרטי תמורת שכר). בעובדות
28 האישום השלישי, אין מקום להרחיב משהמערער זוכה מהן והערער שלפני אינו עוסק בהן. כנטען
29 באישום הרביעי, במסגרת תיק ההוצאה לפועל התקבלו סכומים בסך 471,628 ₪ שהועברו לחשבון
30 המערער. מהם, קיזז שכר טרחת עורך דין א' על סך 12,850 ₪ ושכר טרחה ב' על סך 12,850 ₪ מבלי
31 להציג הסכם שכר טרחה המסדיר תשלומים אלה. בנוסף נטען, כי במסגרת ההליכים המשפטיים
32 משפעל להקטנת החוב, קיבל המערער כנאמן, 526,628 ₪ לחשבונו. מתוכם, קיזז סכומים של
33 12,850 ש"ח, 25,700 ₪ ו-30,000 ₪ כשכר טרחה, מבלי שהציג, שהוסכם או נערך הסכם, המסדיר

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 זאת. עוד נטען, כי המערער לא יידע את המתלוננת על כל הכספים שקיבל עבורה וסרב לבקשתה
2 לקבל פירוט חשבון כדין, חשבונות או מסמכים הקשורים בכספיה. רק לאחר פניותיה הרבות,
3 העביר לידיה 90,000 ₪ ו-10,000 ₪. בבקשתה הנוספת כי יערוך עמה חשבון כספי מדויק, נטען כי
4 סרב להציג חשבונות ואף נהג בה בגסות רוח, עת הגיעה עם ביתה למשרדו. המערער סילק אותה
5 ואמר לה "תעופי מפה", "אני לא חייב לך כלום". בהמשך, עת נפגשו באופן מקרי, משהמתלוננת
6 הביעה את תחושת הכעס והעלבון בתחושה כי גנב ממנה כספים, המערער הציע לתת לה המחאה
7 בסך 10,000 ₪ והחתימה בכפייה ועושה על הסכם "היעדר תביעות".
8

9 3. **בית הדין המחוזי**, דן באופן מפורט בעדויות ובראיות שהוגשו לו ובסופו של יום, פסק
10 כדלהלן: באישום הראשון, זיכה את המערער מעבירה של מתן הלוואה לשם השגת עבודה מקצועית
11 אך הרשיעו בעבירות של הפרת חובת נאמנות ומסירות ללקוח ועיכוב מסמכים שלא כדין, בגין אי
12 העברת מסמכים ועריכת דין וחשבון כספי. נקבע, כי המערער העביר כספים למתלוננת ונטל ממנה
13 שטרי חוב או צ'קים לביטחון והחתימה על אישורים שונים, במטרה להבטיח החזרי הלוואות. עוד
14 נקבע, כי ההלוואות ניתנו בתקופה בה טיפל המערער בתיק ההוצאה לפועל ולא בענייני המשפחה,
15 ושככל הנראה דובר בטעות קולמוס בקובלנה. עם זאת, נקבע כי לא הובאה ראיה או עדות לכך
16 שמתן ההלוואות היה לשם קבלת ייצוג של המתלוננת ולא נמצאו עדויות לכך שמנגנון ההלוואות,
17 שאין ספק כי התקיים, היווה תמריץ להעברת הטיפול בנושא ההוצאה לפועל, או עבודה אחרת
18 כלשהי, לידי המערער. בנוסף נקבע, כי אין בעריכת וחתימת הסכם שכר הטרחה עם המערער, ראיה
19 לכך שמתן ההלוואות, היווה תנאי או תמריץ לקבלת העבודה. עם זאת נפסק, כי מעדות המערער
20 לא עולה כי ערך או הביא, אי פעם, בזמן אמת, למתלוננת, רישום סדור של ההלוואות שנתן לה מחד,
21 והחזרים שקיבל או קיזז מאידך. זאת, כשחובתו הייתה לערוך רישום כזה, ברמת פירוט מרבית.
22

23 4. במסגרת האישום השני, זוכה המערער מעבירה של טיעון כנגד כשרות מסמך שהמערער
24 השתתף בעריכתו, משהדבר לא הוכח. עם זאת, הורשע המערער בעבירות של הפרת חובת נאמנות
25 ומסירות ללקוח והתנהגות שאינה הולמת את מקצוע עריכת הדין, בגין התנהלותו כלפי המתלוננת
26 ופעילותו, בניגוד לעולה מחוק הסיוע המשפטי, מכוחו נוצרה ההתקשרות הראשונית ביניהם. צוין,
27 כי אין מקום להרשיעו גם בעבירה של מעשים הפוגעים בכבוד מקצוע עריכת הדין, עבירה על פי
28 סעיף הסל הנוסף. נקבע, כי אין חולק כי הייצוג של המערער את המתלוננת, התקיים לאחר הייצוג
29 שנתן לה מטעם הסיוע המשפטי והמערער לא פנה לבקשת היתר לייצגה בשכר. עוד נקבע, כי ענייני
30 ההוצאה לפועל בהם טיפל המערער, לא היו חלק מהעניינים לשם מונה ע"י לשכת הסיוע המשפטי
31 ואין לטענה זו אחיזה בראיות או בעדות שהובאה מטעמה. בנוסף נקבע, כי איסור הייצוג בשכר
32 מעוגן בדין ואף אם לא הנחו את המערער באופן פרטני בעניין, אי ידיעת החוק אינה פוטרת בעניין
33 זה. נקבע, כי האיסור אינו חל מקום בו מדובר בטיפול בנושא שלא ניתן לקבל בו זכאות לסיוע

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 משפטי. אולם, אף שנושא ההוצאה לפועל מצוי בכלל הנושאים בהם מטפלת הלשכה לסיוע משפטי,
2 לא הובאה כל ראייה שהמתלוננת אכן הייתה זכאית מבחינה כלכלית לסיוע כאמור. עם זאת נפסק,
3 כי המערער לא פעל באופן מיטבי ולא נקט פעולה כלשהי מול הלקוחה או הלשכה לסיוע משפטי, על
4 מנת לוודא שהוא רשאי לייצגה בתשלום ומשכך, לא היה רשאי לקבל על עצמו את ייצוגה בתיק
5 ההוצאה לפועל.
6
7 5. במסגרת האישום הרביעי, זוכה המערער מעבירות של שליחת יד בכספי המתלוננת, משלא
8 הוכח כי המערער נטל לכיסו מכספי המתלוננת, מעבר למה שהיה זכאי לקזז מתוך כספיה. עם זאת,
9 המערער הורשע בעבירה של אי הודעה ללקוח ואי מתן דיווח. צוין, כי אין מקום להרשיע את
10 המערער בעבירה של עיכוב מסמכים, שכבר נדונה במסגרת האישום הראשון, כתולדה של אותה
11 מסכמת עובדתית, שהוא הורשע בה וכן אין מקום להרשיעו בעבירות הסל שפורטו בקובלנה. בית
12 הדין המחוזי פסק, כי לא הונחה תשתית ראייתית לעניין קיזוז סכום של 30,000 ₪ שנתקבלו
13 כהוצאות וכן, שנתקבלו אצל המערער סכומים, מעבר למה שנתקבל בתיק ההוצאה לפועל, כך
14 שהגיע לידיו סך של 528,628 ₪. צוין, כי טענות אלו אף נזנחו בטיעוני המשיבה ולפיכך, זיכו את
15 המערער בגין עבירות אלו. באשר לנטילת שכר טרחה אי ובי שנתקבלו בתיק ההוצאה לפועל נפסק,
16 כי עורך דין זכאי לקבל את הסכום שנפסק ונגבה בתיק ההוצאה לפועל, כשכר טרחה מינימלי על פי
17 חוק, כשבעניינו של המערער, כעולה מהעדויות והראיות, ניכר כי בין בהסכמה ובין בעל פה, הוסכם
18 על תשלום בגין טיפול בהליכי הגביה, העולה אף על שכר הטרחה שנפסק על ידי לשכת ההוצאה
19 לפועל וכן הוסכם על אפשרות לקיזוז. לפיכך נפסק, כי המערער לא עבר עבירה בעצם אי העברת
20 שכר הטרחה לידי המתלוננת. בית הדין המחוזי הוסיף ופסק, כי על פי המפורט בקובלנה, המערער
21 קיבל באמצעות תיק ההוצאה לפועל סך של 471,628 ₪, שמתוכם העביר סכום של 100,000 ₪ או
22 110,000 ₪, משלא ברור אם נתקבל התשלום האחרון על סך 10,000 ₪ בפועל, שהמערער הציע
23 להעביר למתלוננת. נפסק, כי לפחות באשר לסכום של 40,524 ₪ נוספים, הציג המערער לראיה את
24 דפי החשבון של הבנק של המתלוננת, שמאשרים את מקורו מהוצאה לפועל תל אביב. בנוסף,
25 במסגרת עדות המערער והגשת שורה של מסמכים, עלה כי הועברו לידי המתלוננת סכומים, שאין
26 חולק, כי הם עולים משמעותית על סך של 110,000 ₪, מסך הכספים שהתקבלו בתיק ההוצאה
27 לפועל. מכאן נפסק כי מחד, גרסת המשיבה, לפיה שולמו למתלוננת 100,000 ₪ או 110,000 ₪ בלבד
28 ממה שנגבה בתיק ההוצאה לפועל והיתר, נלקח לכיס המערער, נסתרה. מאידך, המערער לא הצליח
29 להציג פירוט ברור, סדור ומוכח, כנדרש מעורך דין, של כל הסכומים שגבה מהמתלוננת כהחזר
30 הלוואות והוצאות או שכר טרחה שנגבה. נפסק, כי התפתלותו של המערער בגרסאותיו, סביב
31 נושאים אלו, מגוון הגרסאות שהציג והעובדה שמלכתחילה, לא טען כי קיזז מכספים שהתקבלו
32 בתיק ההוצאה לפועל בשל הוצאות או הלוואות, כל אלו אינם נזקפים לזכותו ומהווים שיקול
33 משמעותי שיש בו כדי להטות את כף המאזניים לכיוון הרשעתו. יחד עם זאת נקבע, כי הראיות

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 שהציג המערער, רובן מוצקות, לפיהן העביר למתלוננת סכומים, או נשא עבודה בהוצאות, שעולים
2 על סך של 431,104 ₪ בניכוי 45% שכר טרחה, כשהמשיבה לא טענה טענות בגין גובהו. כך, שהיעדר
3 רישום ופירוט מדויק ואי העברת מידע בזמן אמת, יכולים להוות לא רק עבירות בפני עצמן, אלא
4 אף ראייה כבדת משקל להסתרה מכוונת, שמטרתה לאפשר שליחת יד בכספי המתלוננת ואף הצבעה
5 על היסוד הנפשי שבעבירה. עם זאת, המערער הציג, אף כי באיחור ניכר, ראיות בדבר זכאותו לקזז
6 כספים מאלו שהתקבלו בתיק ההוצאה לפועל, כנגד סכומים שהוציא מכיסו בעניינה של המתלוננת
7 וכן הציג הסכמה עקרונית לקיזוז, כפי שבאה לידי ביטוי בהסכם שכר הטרחה ובמסמכים אחרים.
8 משנסתרה גרסת המשיבה, כשהנטל עליה לשכנע, אודות הסכומים שהעביר המערער לידי
9 המתלוננת, נפסק כי לא הוכח ברמה הנדרשת בדין המשמעתי, כי המערער נטל לידיו מכספי
10 המתלוננת מעבר למה שהיה זכאי לקזז מסכומים אלה, ויש לזכותו מעבירה של שליחת יד בכספיה.
11

12 6. לבסוף נפסק, כי התנהגותו של המערער כלפי המתלוננת וסילוקה מביתו, סוגיה שעלתה גם
13 בעדות בתה של המתלוננת, ואף שלא נדונה שאלת שיחת הטלפון עם עו"ד ויגלר, יש בה כדי להעיד
14 על אופן התנהלות המערער. זאת, לצד העובדה שגם בבית הדין לא נהג המערער בריסון ולא אחת,
15 היה על בית הדין להתערב מקום בו לא נהג בדרך ראויה בעדים או בצד שכנגד שיש אף בה, להוות
16 חיזוק לגרסת המתלוננת ובתה, באשר להתנהלותו כלפיהן. לפיכך נקבע, כי יש להרשיע את המערער
17 גם בעבירות של מעשים הפוגעים בכבוד מקצוע עריכת הדין והתנהגות שאינה הולמת את מקצוע
18 עריכת הדין.
19

20 7. **במסגרת גזר הדין של בית הדין המחוזי** הוטל על המערער עונש של השעיה בפועל של שישה
21 חודשים החל מיום 10.12.2018 וכן השעיה חלקית, עד למועד זה, באופן שיותר לו לעסוק, ממועד
22 קבלת גזר הדין, אך בסיום או העברת הטיפול בלקוחות קיימים, ככל שישנם. בנוסף הוטלה עליו
23 השעיה על תנאי לתקופה של 18 חודשים, לבל יעבור במשך 3 שנים מתום תקופת ההשעיה בפועל
24 עבירה מן העבירות בגינן הורשע וכן קנס על סך 4,500 ₪. בית הדין המחוזי התייחס בגזירת הדין
25 להתנהלותו של המערער מול המתלוננת המצויה ברף העליון של חומרת המעשים, הן מבחינת שיעור
26 הכספים לגביהם לא ניתן דין וחשבון והן בשל כמות התשלומים והקיזוזים שלגביהם לא ניתן דין
27 וחשבון כאמור. זאת בנוסף להתנהלותו בהליך ואופן ניהול הדיון, משהתחמק ממתן תשובות
28 והשתמש בניסוח מטעה, לצד חוסר אמינות והעובדה, שגם לאחר הרשעתו, לא הפנים את חומרת
29 מעשיו, לא הטמיע את חובת הנאמנות ללקוח וחובתו לשקיפות, שב וטען כי לא נפל פגם בהתנהלותו
30 ושהעבירות בגינן הורשע הן אזוטריות. בנוסף, צוינו הרשעות קודמות של המערער מהשנים 1999 ו-
31 2000 שלא נשמרו פרטיהן במלואן. צוין, כי מצבו הבריאותי של המערער לא גובה בראיות ובמצבו
32 הכלכלי, התחשבו במעט לאור ראיות חלקיות שהוצגו.
33

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 18-06-28179 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1
2 8. **בית הדין הארצי** דן בערעורו של המערער על הכרעת הדין וגזר הדין של בית הדין המחוזי
3 וקבע כי דין הערעור להידחות על שני חלקיו. נקבע, כי לא נפלה טעות או פגם בהכרעת הדין של בית
4 הדין המחוזי וכי הגם שהמערער זוכה מעבירה של נטילה מכספי הפיקדון, ההתנהלות ביחס לדיווח
5 התנועות בחשבון הפיקדון לטובת הלקוח, לא התקיימה באופן סדיר וכמתחייב בכללי האתיקה ואף
6 לא לפי ההיגיון הסביר של שמירה על כבוד המקצוע. עוד נקבע, כי בית הדין המחוזי קיים דיון ראוי,
7 ממצה ותכליתי וכל צד "קיבל את יומו". בנוסף, צוין שהכרעת הדין שניתנה הייתה ארוכה,
8 מפורטת, ממצה, מנומקת וראויה ולא נמצא בה כל דופי או טעות, הדורשת את התערבות ערכאת
9 הערעור בעובדות או במסקנות שנקבעו בה. עוד נקבע, כי אין חולק ואף הוכח כי המערער לא ניהל
10 פיקדון כנדרש ובהתנהלותו ללא דיווח ראוי באשר "לתנועת הכספים" כשל בהתנהגות אתית לא
11 ראויה ובנסיבות, קביעת בית הדין נכונה וראויה ויש להותירה על כנה כלשונה. בנוסף נקבע, כי אין
12 ספק ולא הוכח אחרת, שהמערער ניהל מערכת יחסים לא ראויה בהתנהלות הכספית, ובהיעדר ניהול
13 פיקדון כראוי וכנדרש, הורשע בגין אלו. יתר על כן, המערער לא ניהל דין וחשבון מסודר אלא מן
14 התנהלות חשבונאית חובבנית ובזמן אמת, לא היו באמתחתו והוא לא הוכיח ניהול התחשבות
15 מסודרת לצד תשלום הוצאות וקיזוז מהתקבולים. לפיכך נקבע, כי החלטת בית הדין המחוזי ביחס
16 להכרעת הדין, נכונה וראויה. בית הדין הארצי התייחס לטענת המערער כי לא הוכחה עובדתית
17 עבירה של "זכות עיכוב" בהתאם לסעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין, בקובעו כי אין מקום להיכנס
18 ולדון בסוגיה, משהרשעה או זיכוי בסעיף זה, אין בהם כדי להשפיע על תוצאות גזר הדין. בעניין גזר
19 הדין, נדחתה טענת המערער לפיה העונש חמור, לא פרופורציונלי ותקדימי. נקבע, כי הכלל של חובת
20 הדיווח ללקוח, המתחייב מכללי הדין ועיקרון שמירת כבוד המקצוע, מחייב עריכת דוח כתוב
21 ומגובה בתיעוד מתאים וכן להיערך בזמן אמת ולהיות ברשות עורך הדין, משך 5 שנים מתום
22 הטיפול. כמו כן נקבע, בהתאם לפסיקה, שהדיווח צריך להיות כזה שימלא את חובת השקיפות, דבר
23 שלא נעשה במקרה זה. לבסוף נפסק, כי העונש הוא קל במדרג הענישה ואף יתכן כי אם הייתה
24 המשיבה מגישה ערעור על קולת העונש, היו אף שוקלים להחמיר בו.
25

טענות הצדדים בערעור

26
27
28 9. **המערער** בערעור שלפני מלין הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין של בית הדין הארצי.
29 בפרט, ביקש את זיכוי מעבירות לפי סעיף 40 לכללי האתיקה וסעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין.
30 לטענת המערער, פסק הדין של בית הדין הארצי אימץ באופן גורף את כל קביעות בית הדין המחוזי
31 ללא פירוט ונימוקים. עוד לטענתו, המחלוקת העיקרית בערעור היא על כלל האתיקה לפי סעיף 42
32 ואם מוצדק לבטל את עונש ההשעיה בפועל בגינו. זאת, שכן לטענתו, פסק הדין של בית הדין הארצי
33 מתבסס על תשתית עובדתית שונה וראיות חדשות באשר להרשעתו לפי כלל זה, לעומת הראיות

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 והנימוקים להרשעה שעליהם הסתמך בית הדין המחוזי, תשתית שאין לה בסיס בפרוטוקולים או
2 בהכרעת הדין של בית הדין המחוזי. לטענתו, בית הדין הארצי הסתמך על תשתית עובדתית לפיה
3 הוא זימן את הלקוחה לביתו ב-9.9.2015 ובאותו מועד לא סיפק לה את הדיווח הנדרש (מועד
4 שלטענתו לא גובה בעדויות המתלוננת ובתה), בעוד זנח לחלוטין את התשתית העובדתית של בית
5 הדין המחוזי לפיה, עו"ד ויגלר היא שדרשה מהמערער מסמכים ביום 13.12.2015, מסמכים שבית
6 הדין המחוזי פירש ללא הנמקה, כ"דו"ח כספיים". לטענתו, לאחר הפגישה העלומה ב-9.9.2015
7 שבוטלה ולא התקיימה לטענתו, הוא נפגש עם המתלוננת עוד עשרות פעמים, במהלכם העביר לה
8 סכומים גבוהים כמפורט בנ/ו-6 תוך ויתור על מחצית שכר הטרחה המוסכם (ק/9) ונתן דיווח
9 כספי מלא למתלוננת כולל לגבי שכר הטרחה שנתר והוא ויתר עליו. לטענתו, לצורך הרשעה על כלל
10 42 יש צורך בהוכחת יסוד נפשי, דרישה שכלל לא נדונה בבתי הדין. לטענתו, אף הספק הסביר פועל
11 לטובתו, לגבי קיום פניה מטעם המתלוננת או עו"ד ויגלר, בדרישה לקבלת דו"ח כספיים, כשעו"ד ויגלר
12 מסרה בעצמה כי ביקשה "מסמכים", שבוע קודם להגשת תביעה "שיקרית" לטענתו, על סך 340,000
13 שנגדו. בעיקרי הטיעון אף הוסיף והדגיש כי בית הדין הארצי לא פירט אם הרשיע אותו בהסתמך
14 על סעיף 42(א)(1) או 42(א)(2) לכללי האתיקה, ויש לכך משמעות.

15
16 10. המערער הוסיף וטען כי בית הדין הארצי אף הרשיעו באישום חדש, של "אי ניהול חשבון
17 פיקדון ובלא הנהלת חשבונות" ללא כל תשתית לכך בראיות, בכתב הקובלנה, בטיעוני המשיבה,
18 בפרוטוקולים, בהכרעת הדין או גזר הדין של בית הדין המחוזי. הוא הסביר כי הקביעות העובדתיות
19 והמשפטיות החדשות שיצר בית הדין הארצי הן תולדה של הסקת מסקנות שגויה. לטענתו בית הדין
20 הארצי הסיק כי קיבל הרבה כספים עבור ולטובת הלקוחה ולכן סבר שלפחות חלקם היו אמורים
21 להימסר לו בנאמנות. מכאן, הסיק בית הדין הארצי כי בהתאם לכלל 39 של כללי האתיקה היה
22 עליו לפתוח חשבון פיקדון בבנק כדי לנהלם במסגרתו בלבד וכן חובה לנהל את חשבון הפיקדון
23 בנאמנות עם דו"חות חשבונאיים בהתאמה. לפיכך לטענתו, שגה בית הדין הארצי משהאשימו
24 ברשלנות חשבונאית וחובבנות באופן הניהול ואף הוסיף כי יתכן והיה מקום להחמיר בעונשו.
25 לטענתו, לא קיים כל הצדק חשבונאי או חיוב על פי כללי האתיקה שחייב אותו בפתיחת חשבון
26 פיקדון-נאמנות למתלוננת בתיק ההוצאה לפועל ולא התקבל עבורה כל סכום מלשכת ההוצאה
27 לפועל, שנמסר לו בנאמנות ולכן לא נותר כל סכום בחשבון. לטענתו, כל סכום שנגבה מהחייב בתיק
28 ההוצאה לפועל, נמסר לה כולו בהקדם. באשר לקביעת בית הדין הארצי כי לא ניהל פיקדון או דיווח
29 באשר ל"תנועות הכספים" הפנה לראיות מטעמו שלטענתו מוכיחות ההיפך (נ/5 – מסמכי מקור
30 למסירת הכספים למתלוננת; נ/6- ריכוז הכספים שהועברו למתלוננת; נ/11 - יומן תיק ההוצאה
31 לפועל של המתלוננת). לטענתו, בית הדין המחוזי לא נתן כל משקל לחוסר אמינותה של עו"ד ויגלר
32 ומנסח כתב הקובלנה, בקשר לסכום של 40,500 ש"ח, שקיבלה המתלוננת בתיק ההוצאה לפועל
33 מעורכת הדין, בלי להעבירו, בטענה כאילו הוא שקיבל אותו ולא העביר למתלוננת.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

- 1
- 2 11. המערער הוסיף וטען לגבי הרשעתו בסעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין לגבי "זכות עיכוב"
- 3 ובכלל 40 לכללי האתיקה לגבי "העברת כספים ללקוח", כי לא הייתה תשתית עובדתית בהכרעת
- 4 הדין וההרשעות אף נזנחו בגזר הדין, בסיכומי המשיבה ובפסק הדין של בית הדין הארצי ולכן
- 5 "התאינו". בעיקרי הטיעון הוסיף שב"כ המשיבה מיוזמתו הודה בדיון ביום 22.2.2018 שלא הייתה
- 6 עבירה על סעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין. לטענתו, ההרשעה בסעיף זה הייתה שגויה מלכתחילה,
- 7 שכן מדובר בזכות של עורך הדין לעכב מסמכים וכספים לשם קידום גביית שכר טרחה והוצאות,
- 8 ובית הדין הארצי אף הביע הסכמה במשתמע לזיכוי מעבירה זו בפסק הדין (סעיף 11 לפסק הדין).
- 9 באשר להרשעה על כלל 40 לכללי האתיקה לטענתו, היא נזנחה על ידי שני בתי הדין. לטענתו, הוא
- 10 מעולם לא עיכב "אגורה" למתלוננת והדבר גובה בראיות שהציג כאמור. בנוסף טען בעיקרי הטיעון,
- 11 כי מפסק הדין של בית הדין הארצי עולה "כלל החוקי וההלכתי" שעל פי הוראתו אמורים להיות
- 12 מוגשים דו"חות כספיים ומסתמך על כללי לשכת עורכי הדין לשמירת חומר ארכיוני. לטענתו, לא
- 13 קיימת בכתב הקובלנה או בהכרעת הדין של בית הדין המחוזי, כל טענה, אישום או הרשעה בגין
- 14 כללים אלו והקובלנה אף הוגשה כ-6.5 שנים לאחר סיום הטיפול בעניינה של המתלוננת. אף על פי
- 15 כן לטענתו, הוא שמר את רוב המסמכים, לרבות המסמכים למימוש פסק הבוררות משנת 2003.
- 16 בדיון שנערך לפני, הוסיף המערער וטען, כי שגה בית הדין הארצי שבחר במפורש להימנע מלדון
- 17 בטענה ביחס לסעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין, בנימוק שהעבירה של אי ניהול חשבון פיקדון ואי
- 18 מסירת דו"חות, היא העבירה העיקרית. עוד העיר, כי ייתכן ובית הדין הארצי לא עיין במסמכים
- 19 שהגיש (60 דיווחים של תשלומים) לאור תגובת חברי בית הדין כשהגישם ומשלא היה כל אזכור
- 20 למסמכים שהגיש בשני בתי הדין.
- 21
- 22 12. באשר לעונש שנגזר עליו, טען המערער כי אין תקדים לעונש של השעיה בפועל נגד עורך דין,
- 23 אלא עקב אי המצאת דין וחשבון ללקוח, בניגוד לכלל 42 לכללי האתיקה. לטענתו, מלבד טענתו לכך
- 24 שעבירה על פי כלל זה כלל לא נעברה על ידו, אין מקום לגזור עליו עונש של השעיה בפועל, ושמדובר
- 25 בענישה תקדימית. לטענתו, ארבעת פסקי הדין שהציגה המשיבה בשלב הטיעונים לעונש, בגין
- 26 השעיה שהוטלה לכאורה בגין אי המצאת דו"ח כספי ללקוח, לא היו רלוונטיים עד כדי מטעים,
- 27 כיוון שבכולם דובר על "עיכוב כספים ממש" עד כדי העלמת כספים ואי מתן הדו"ח הכספי, היה רק
- 28 עבירה נלווית וצדדית. כך לטענתו, גם באשר לפסיקה שהציגה המשיבה בבית הדין הארצי וגם
- 29 לפסיקה אליה הפנה בית הדין הארצי בפסק דינו. המערער שב וטען כי זוכה ממרבית האישומים
- 30 ה"אזוטריים" בכתב הקובלנה כלשונו, ובעיקר מהאישום העיקרי. לטענתו, הוא מסר ללקוחה ללא
- 31 כל השהייה כל סכום שהתקבל בתיק ההוצאה לפועל במשך 5 שנים רצופות ואף ויתר על מחצית
- 32 שכר הטרחה שהוסכם עמה. לטענתו, לא קיימת בתיק כל עדות או ראייה לפיה לא נמסר דין וחשבון
- 33 במהלך שנת 2007 ועד תחילת שנת 2008, משך הזמן שבו הסתיים הטיפול בה. לטענתו הוא פעל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 בנאמנות מלאה, "עד כדי קיצונית" לטובת המתלוננת, בשקיפות מלאה ולא היה לו כל עניין לעכב
2 כל מידע כספי עבורה. עוד לטענתו, לא נפגעה למתלוננת כל זכות בשום שלב שבו קיבלה ממנו, כל
3 סכום שהתקבל עבורה בתיק ההוצאה לפועל. זאת לצד פעילותו לטובת המתלוננת, ב"לא מעט
4 תחומים נוספים" לדבריו, כגון, רשויות, בנקים, עירייה, קרן פנסיה, ועד לבעל הבית המשכיר, במשך
5 שנים רבות וללא קבלת תמורה או שכר טרחה נוסף. בעיקרי הטיעון, הוסיף והתעקש כי לא פנה
6 בגסות למתלוננת וביקש לדחות את קביעות בית הדין הארצי בהקשר זה, המתבססות על עדות
7 המתלוננת ובתה שהיא בבחינת "עד מעוניין".

8
9 13. לבסוף, הוסיף והלין על גובה הקנס שפסק לו בית הדין הארצי. זאת, משזוכה מרוב
10 האישומים בכתב הקובלנה (איסור מתן הלוואה לשם השגת עבודה; החתמת לקוחה על ניירות
11 ריקים; זיכוי במשתמע על עיכוב כספים וזכות העיכוב) ובעיקר זוכה מהאישום הכוזב, של העלמת
12 או גניבת מאות אלפי שקלים מהמתלוננת. לטענתו, הוכח בדיעבד, כי המתלוננת קיבלה סכום כסף
13 עודף של כ-100,000 ₪ וגמלה לו בתלונת סחיטה (מכתב התלונה - ק/11). בעיקרי הטיעון, הוסיף כי
14 בית הדין המחוזי לא נתן משקל לאי מסירת תלונת המתלוננת (ק/11) למערער. בנוסף לטענתו, הוא
15 לא עבד במשך חצי שנה מיום 10.12.2017, נותר ללא הכנסה, עם הוצאות קבועות ונאלץ להתקיים
16 מקצבת ביטוח לאומי וקצבת נכה צה"ל בגובה של 392 ₪. לפיכך, מאותם נימוקים, טען שאין מקום
17 להטיל עליו קנס כה גבוה בסך של 4,500 ₪. בדיון שלפני, הוסיף וטען כי בשנת 2016 השתכר סכום
18 נמוך במשך כל השנה, וכך בחודשיים האחרונים של שנת 2017 ובשנת 2018 יש לו דוחות אפס.
19 לטענתו, גם היום הוא אינו משתכר, משכל לקוחותיו מההוצאה לפועל אינם.

20
21 14. מנגד, לטענת המשיבה, הערער הינו "מיחזור" טיעונים שנהדפו ונדחו על ידי שתי ערכאות,
22 שדנו בהן בכובד ראש והוציאו תחת ידיהן פסיקות תואמות. כשלמעלה מכך, שתיהן הביעו, כל אחת
23 מנימוקיה, כי המערער "נחלץ בעור שיניו" מהרשעה של "שליחת יד" ו/או סנקציה משמעתית
24 מחמירה. לצד זאת לטענתה, הודעת הערער מאששת את קביעת בית הדין המחוזי לפיה, המערער
25 לא הטמיע מהי חובת הנאמנות ללקוח, גם לאחר הרשתו. עוד לטענתה, המערער בעצמו, מודה
26 בהודעת הערער כי בית הדין המחוזי ניהל ארבעה דיונים שלמים טרם מתן הכרעת הדין ומכאן,
27 שלפני בית הדין הארצי הונח כל התיעוד הצריך שהביאו לקבוע כי הוא פטור מלהתערב בעובדות
28 ובמסקנות של הכרעת הדין על ידי בית הדין המחוזי. עוד לטענתה, יש לדחות את קצפו של המערער
29 על כך שבית הדין הארצי נמנע מ"לדוש" מחדש בטיעונו, שכבר התבררו בבית הדין המחוזי ולחות
30 בשנית את דעתו, על "שלל גרסאות, סותרות, השערות וחצאי דברים... אילו סכומים קיזז ובגין מה
31 ואילו סכומים במדויק העביר לידי המתלוננת" (עמ' 10 להכרעת הדין). לטענתה, בסמכותה הטבעית
32 של ערכאת הערער להחליט כיצד יתנהל ההליך השיפוטי המתברר לפניו, ואל למערער להתיימר

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 להחליט על כך בעבורה. בנוסף, הפנתה לפסיקה התומכת בכך שערכאת הערעור תתערב ותקבל
2 ראיות חדשות, אך במקרים חריגים לצורך השגת האמת.

3
4 15. באשר לסנקציה המשמעתית שהמערער מלין עליה, טענה המשיבה כי מעבר לעקרונות
5 הענישה הכלליים של הלימה, הרתעה ושיקום, קיים גם ההיבט של "הגנה על טוהר המקצוע" עליו
6 מלמדת הפסיקה, משהתכלית המקצועית של דיני המשמעת היא למנוע מ"אנשים לא ראויים"
7 לזכות בכוח שמעניק רישיון עריכת דין, הגנה על הציבור הכללי וציבור עורכי הדין, גם יחד, כשעל
8 פי הפסיקה, על בתי הדין המשמעתיים לסלול את הגבולות הראויים, ובתי המשפט יתערבו
9 בקביעותיהם אך במקרים של חריגות לחומרה או לקולא.

10
11 16. בדיון שנערך לפני, הוסיפה המשיבה וטענה כי אין מדובר במשפט חוזר שיש לצלול לנבכי
12 הראיות שהוצגו בפני הערכאות הקודמות. עוד העירה לגבי מקצועיות הרכב בית הדין המחוזי,
13 בעקבות הערה של המערער. לטענתה, הערכאה המחוזית הצליחה בדוחק, לצלוח את שלל המלל
14 שהרעיף המערער, בחוסר מיקוד ובלא מתן תשובות ואף קבעה, שהמערער טען טענות ש"אינן
15 אמת". ביחס לטענת המערער לגבי סעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין, טענה המשיבה שלא היה צורך
16 להתייחס לכך בפסק הדין של בית הדין הארצי וביחס לכלל 39 לכללי האתיקה, המערער כלל לא
17 הועמד לדיון בגינו. בנוגע לגזר הדין, הוסיפה המשיבה כי המערער אינו חף מעבירות קודמות, בהתאם
18 לגיליון ההרשעות שהגישה וכי הכרעת הדין וגזר הדין של בית הדין המחוזי, שזורים בהתייחסות
19 ביקורתית גם אודות התנהלות המערער בעבר וגם בדבר אי הפנמת קוד ההתנהגות המקצועית לו
20 הוא נדרש ושב והפר אותו. לפיכך לטענתה, הענישה גם צופה פני עתיד. המשיבה הוסיפה כי הענישה
21 היא פרטנית ומעצם העובדה שלא קדמה לענישה הנוכחית, ענישה זהה בעבר, עדיין קיים לה תוקף
22 ולכל הפחות, היא תשמש כתקדים למקרים הבאים. בנוסף, ביקשה לעשות הבחנה בין השתכרותו
23 להכנסותיו של המערער. הבחנה, שהיטיבה לעמוד עליה הערכאה המחוזית, משהתייחסה לכך
24 שהנתונים שהתקבלו מהמערער לקו בחוסר דיוק מסוים, שהצריך מאמץ לא מבוטל, לעמוד על
25 המצג הראשוני שהוצג לגבי הכנסות המערער בפועל.

דיון והכרעה

26
27
28
29 17. תחילה יש להזכיר את גבולות התערבות בית המשפט בפסקי הדין המשמעתיים של לשכת
30 עורכי הדין.

31

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 נפסק בבית המשפט העליון בעל"ע 6251/06 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל אביב יפו נ'
2 עו"ד דוידוביץ (פורסם ביום 8.7.2007), משישב הוא כערכאת ערעור שלישית, על החלטות של בית
3 הדין הארצי כך:

4
5 "יש לזכור כי בית משפט זה פועל כערכאה שלישית, ודן בערעור שני על קביעות
6 בתי דין למשמעת של לשכת עורכי הדין, המופקדים מכח מומחיותם על השפיטה
7 המשמעתית, ועל יישום נורמות האתיקה של עורכי הדין. אף שהפנייה בערעור
8 לבית משפט זה נתונה לבעלי הדין כזכות, אין מדובר בהליך ערעורי רגיל, המופעל
9 על פי אמות מידה ערעוריות מקובלות הנקוטות ביחס להחלטות שנתקבלו
10 בערכאות השפיטה האזרחית. מעמדם של בתי הדין למשמעת מכח מומחיותם
11 וסמכותם המקצועית מציב את תפקידה העיקרי של ערכאת הערעור במערכת
12 השפיטה הרגילה כערכאת ביקורת שיפוטית הנוקטת מידת ריסון רבה
13 בהתערבותה בשיקול הדעת הרחב הנתון לערכאת המשמעת המקצועית, ומגבילה
14 התערבות זו למקרים בהם קביעות בית הדין למשמעת סוטות סטייה קיצונית
15 מתכליות הענישה המשמעתית, ומרף הענישה הראוי לצורך הגשמת תכליות אלה
16 (על"ע 3/72 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין, תל אביב-יפו נ' פלוני, פ"ד כו(2)
17 150, 151-152 (1972); על"ע 4498/95 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עו"ד
18 רוכברג, פסקה 7 [פורסם בנבו], (26.10.1999))."

19
20 (ראו גם: על"ע 6868/06 הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל אביב-יפו נ' חיים
21 (פורסם ביום 8.7.2007)).

22
23 18. המקרה שלפניי אינו אחד מהמקרים החריגים, המצדיקים התערבות בקביעות בתי הדין
24 באשר להרשעת המערער בדין. מעיון בפסיקת בתי הדין אף עולה ביתר שאת, כי אין כל חשש לעיוות
25 דין חמור, המחייב את התערבותו של בית משפט זה. לא בכדי, פרטתי ארוכות את כתב הקובלנה,
26 פסקי הדין שניתנו בבית הדין המחוזי ובבית הדין הארצי, המעידים על מקצועיות בתי הדין שעסקו
27 בעניינו של המערער, על הבחינה המדוקדקת של טענותיו השונות תוך אימוץ חלק גדול מהן, לצד
28 זיכוי מעבירות רבות אחרות שיוחסו לו.

29
30 19. עם זאת, ועל מנת שתחושת המערער כי "קולו לא נשמע" לא תבוא גם בגדר פסיקה זו,
31 אתיחס לעיקרי טענותיו של המערער בנוגע להרשעתו בערעור שלפני.

32

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 **ראשית**, אציין כי שותף אני לקביעות בית הדין הארצי באשר להכרעת הדין שניתנה בבית
2 הדין המחוזי. מקריאת פסק הדין של בית הדין הארצי, עולה כי נעשתה בחינה פרטנית של כל אישום
3 ואישום, על פי הכרעת בית הדין המחוזי. אין מקום לבוא בטרוניה כנגד אמירות של בית הדין הארצי
4 שאימץ את קביעותיו של בית הדין המחוזי בהכרעת הדין, כגון: **"...הכרעת הדין הארוכה,**
5 **המפורטת הממצה ומנומקת, ראויה ולא מצאנו דופי או טעות כלשהו הדורשת התערבות של**
6 **ערכאת הערעור בעובדות ו/או במסקנות שבהכרעת הדין"** (סעיף 7 לפסק הדין), **"הכרעת הדין..."**
7 **הינה קביעה נכונה וראויה ולא ראינו להתערב בהכרעת הדין, ויש להותיר אותה על כנה כלשונה!"**
8 (סעיף 8 לפסק הדין), **"החלטת בי"ד קמא ביחס להכרעת הדין היא נכונה וראויה"** (סעיף 11 לפסק
9 הדין). אמירות אלו מלמדות דווקא על ההתייחסות הספציפית של בית הדין הארצי, להכרעת בית
10 הדין המחוזי ואף שנכונה טענת המערער לפיה בית הדין הארצי **"אימץ באופן גורף"** את החלטות
11 בית הדין המחוזי, הרי שדובר ב**"אימוץ גורף"** אך מבוסס ומנומק, כדין. לכך יש להוסיף את העובדה,
12 שבהכרעת הדין, זוכה המערער בסופו של יום ממרבית האישומים נגדו ובעיקר, מהאישום החמור
13 ביותר, שייחס לו שליחת יד בכספי לקוח, עובדה המחזקת את הדיון הענייני והאובייקטיבי שנערך
14 בעניינו של המערער. אציין בעניין זה, שהערת המערער לגבי מקצועיותו של בית הדין המחוזי, מוטב
15 היה לה שלא תאמר או תישמע.

16
17 **שנית**, אתייחס לטענת המערער כי פסק הדין של בית הדין הארצי, מתבסס על תשתית
18 עובדתית וראיות חדשות באשר להרשעתו בעבירה לפי סעיף 42 לכללי האתיקה. הדיון בעבירה זו
19 נערך במסגרת הדיון לגבי האישום הראשון.

20
21 סעיף 42(א) בכללי האתיקה שעניינו **"דין וחשבון כספי"**, קובע כי **"עורך דין ימציא ללקוח דין**
22 **וחשבון על מצב חשבונו של הלקוח –**
23 **(1) לפי דרישת הלקוח - תוך זמן סביר לאחר הדרישה, ובלבד שהוגשה לא יאוחר משלוש שנים**
24 **מיום סיום הטיפול;**
25 **(2) תוך זמן סביר לאחר סיום הטיפול"**. מוסיף סעיף 42(ב) וקובע: **"עורך דין שנדרש בידי לקוחו**
26 **להמציא לו העתק מקבלות על הוצאות שהוציא או ממסמכים הנוגעים לכספים המוחזקים כפקדון,**
27 **ימציאם ללקוח תוך זמן סביר; הוראה זו לא תחול כאשר דרישת הלקוח להמציא לו את המסמכים**
28 **באה אחרי שעבר זמן סביר או שהמסמכים אינם עוד בידי עורך הדין"**.

29
30 **עיון בהכרעת הדין של בית הדין המחוזי מעלה כי קיימת התייחסות מפורטת ומנומקת,**
31 **תוך חיזוי דעת מנומק לגבי אמינות הגרסאות, העדויות והראיות שהוגשו בעניין זה. כך למשל נפסק,**
32 **כי "מעדותו של הנקבל לא עולה, כי ערך או הביא בפני המתלוננת אי פעם בזמן אמת (דהיינו באופן**
33 **שוטף ותוך כדי טיפול בענייניה), רישום סדור, מצד אחד של ההלוואות, שניתנו על ידו, בין על דרך**

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 של תשלום לידיה ובין על דרך אחרת ומנגד של ההחזרים שקיבל או קיזז, מתשלומים שקיבל
2 עבורה. הייתה זו מחובתו לערוך רישום שכזה, ברמת פירוט מירבית, נושא סכומים ותאריכים
3 מדוייקים ומגובה בכל תיעוד רלוונטי ולתת העתקים בידי המתלוננת". יתרה מכך, בית הדין
4 המחוזי הבהיר מפורשות לעניין נ/5 שהגיש המערער, כי הוא "...נערך רק בשלב מאוחר וככלי עזר
5 לצרכי הדיון בפנינו או בלשון הנקבל: 'רק עכשיו למדתי להשתמש באקסל. אז יש כאן ריכוז'..."
6 (עמ' 4 להכרעת הדין). בית הדין המחוזי, הוסיף והתייחס לעדותה של עו"ד ויגלר, אליה העבירה
7 המתלוננת את ייצוגה בתיק ההוצאה לפועל ושייצגה אותה גם כנגד המערער בתובענה בעניין שכר
8 הטרחה "כי פנתה אל הנקבל בעניין בכתב ואף טלפונית". בעניין זה נקבע, "אמנם הפניה בכתב
9 (1/ק) מתייחסת להעברת, או החלפת הייצוג ולא דווקא לסוגיית ההלוואה, או הכספים, אולם
10 נאמנה עלינו עדותה, שלא נסתרה, כי אף שוחחה עם הנקבל טלפונית וביקשה ממנו לקבל פרטים,
11 באשר לסכומים, שקיבל ושהעביר למתלוננת ונתקלה בסירוב ואף בטריקת הטלפון של הנקבל..."
12 "כן אמינה עלינו עדותה, כי רישום בכתב ידה על פני 1/ק מהווה רישום תמציתי אותה שיחה
13 טלפונית ולפיה סרב הנקבל, להבהיר, מה הסכומים, שקיבל עבור המתלוננת ואשר נסתיימה
14 בטריקת הטלפון". (עמ' 4 להכרעת הדין).

15
16 23. לצד זאת, התייחסותו של בית הדין הארצי לאישום זה, בפסק דינו, הייתה כדלהלן:
17 "...המערער לא ניהל פיקדון כנדרש ובהתנהלותו ללא דיווח כראוי באשר "לתנועת הכספים" כשל
18 בהתנהגות אתית לא ראויה לעו"ד ולעוסק במקצוע עריכת הדין על פי אמות מידה של חוק לשכת
19 עורכי הדין בכלל ובפרט לפי ההוראות שבסעיף 42 לכללי האתיקה" (סעיף 8 לפסק הדין).
20 התייחסותו של בית הדין הארצי לפגישה מיום 9.9.2015 נעשתה אך ורק בגדר הצגת פסיקתו של
21 בית הדין המחוזי, בסעיף 4 לפסק הדין, בלשון זו: "באשר להתנהגותו של המערער ביחסו
22 למתלוננת ולחובת הדיווח על ההתנהלות הכספית, מצא ב"ד קמא כי המערער נהג לקבל את
23 לקוחתו, במשרדו אשר בבית מגוריו ולאחר שהמתלוננת ביקשה לקיים פגישה כדי לקבל דיווח כי
24 אז המערער נאות לקבלה בביתו שהוא גם משרדו, אם כי – בתאריך 9.9.15 כאשר זימן אותה
25 למשרדו ע"מ לקבל הסברים, המערער סילק אותה וכינה אותה בשמות כפי המופיע בפרוטוקול
26 בדיון בב"ד קמא...ובהתאם לכך הרשיעו...בעבירות של פגיעה בכבוד המקצוע עריכת הדין לפי
27 סעיפים 51 ו-61(2) לחוק". בסעיף 5 לפסק הדין אף נפסק "...בדיון שהתקיים בערעור זה ב
28 22/2/2018, ניסה המערער לטעון בכתב וגם הגיש השלמת טיעונים שבהם ערך כביכול טבלה
29 המפרטת באופן חלקי דיווח על תקבולים ותשלומים, טבלה שנערכה לצורך הגשתה בזמן הערעור
30 וטבלה שכנראה כלל לא הייתה קיימת בזמן אמת ושלא הוצגה כראיה במהלך הדיון בב"ד קמא".

31
32 24. יוצא איפוא, כי מפסיקות בתי הדין עולה, כי טענתו של המערער כי בית הדין הארצי
33 התייחס בפסק דינו לתשתית עובדתית שונה וראיות חדשות מאלה שנקבעו על ידי בית הדין המחוזי

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 לגבי סעיף 42 לכללי האתיקה, היא שגויה. התייחסותו של בית הדין המחוזי לסעיף 42 לכללי
2 האתיקה הייתה ביחס לאי המצאת "דין וחשבון כספי" למתלוננת, לכל אורך הטיפול בעניינה של
3 המתלוננת. אי המצאת דין וחשבון לידי המתלוננת בכל זמן נתון-"זמן אמת" בכלל, ואי המצאת דין
4 וחשבון בפרט, לאחר בקשתה של באת כוחה, עו"ד ויגלר בשיחה טלפונית, וסירובו לעשות כן. בית
5 הדין הארצי אמץ את קביעות בית הדין המחוזי בעניין זה באופן כללי, בקובעו כי המערער לא דיווח
6 כראוי באשר ל"תנועת הכספים", מבלי לחזור על הקביעות העובדתיות של בית הדין המחוזי בעניין
7 זה. הוסיף וקבע בית הדין הארצי כי הטבלה שהגיש המערער המפרטת תקבולים ותשלומים, אינה
8 עונה על דרישת "דין וחשבון", בפרט שנערכה לצורך הערער וכנראה כלל לא הייתה קיימת קודם
9 לכן.

10
11 25. זאת ועוד, בניגוד לטענת המערער, התייחסותו של בית הדין הארצי לפגישה מיום 9.9.2015,
12 שלטענתו כלל לא התקיימה, הייתה ביחס לעבירות של פגיעה בכבוד מקצוע עריכת הדין, משנהג
13 במתלוננת בגסות ולא ביחס לדרישת "דין וחשבון כספי". בעניין אותה פגישה נקבעו ממצאים
14 ברורים בבית הדין המחוזי במסגרת האישום הרביעי ולא במסגרת האישום הראשון ולפיכך, דין
15 טענת המערער בסוגיה זו, להידחות. בעניין זה יש להוסיף ולציין, כי אין כל משמעות לטענת המערער
16 לפיה בית הדין הארצי לא קבע מהו הסעיף הקטן הספציפי בו הוא מורשע, 42א(1) או 42א(2) לכללי
17 האתיקה. זאת שכן, על פי הקביעות העובדתיות בעניין זה כאמור, המערער עבר על שני הסעיפים,
18 הן משלא העביר דין וחשבון על מצב חשבונה של המתלוננת, כשנדרש לכך מפי באת כוחה, עו"ד
19 ויגלר ששימשה כשלוחה שלה והן תוך "זמן סביר" לאחר סיום הטיפול בה, משנקבע כי לא הוכח
20 שהועבר דין וחשבון כספי כלל, עד למועד הדיון בבית הדין המחוזי.

21
22 26. **שלישית**, טענת המערער כי בית הדין הארצי הרשיעו באישום חדש של "אי ניהול חשבון
23 פקדון ובלא הנהלת חשבונות" ללא כל תשתית לכך, דינה להידחות אף היא. לטענת המערער, בית
24 הדין הארצי הסיק כי ניהל את כספי המתלוננת בנאמנות ומכאן הוסיף והסיק, כי היה עליו לנהל
25 עבורה חשבון של פיקדון בנאמנות, בהתאם לסעיף 39 לכללי האתיקה שעניינו "**ניהול כספי**
26 **פיקדון**", לפיו "**עורך דין ינהל חשבון בנק נפרד לכספים שהופקדו בידי בנאמנות**". אולם, מעיון
27 בפסק הדין של בית הדין הארצי עולה, כי התייחסותו ל"**אי ניהול פיקדון**" עלתה אך ורק ביחס
28 לעובדה שהמערער לא ניהל "דין וחשבון כספי" וללא כל קשר לסעיף 39 הספציפי בכללי האתיקה,
29 אף שבית הדין הארצי משתמש בלשון החוק במילים "ניהול כספי פיקדון". נראה שכל כוונתו של
30 בית הדין הארצי הייתה לאשר את קביעתו של בית הדין המחוזי ביחס לעבירה לפי סעיף 42 לכללי
31 האתיקה בלבד ובטח לא הרשיעו ב"אישום חדש", כפי שטוען המערער. כך ניתן להתרשם, מעיון
32 בסעיף 8 לפסק הדין של בית הדין הארצי: "**אין חולק וגם הוכח כי, המערער לא ניהל פיקדון כנדרש**
33 **ובהתנהלותו ללא דיווח ראוי באשר "לתנועת הכספים" כשל בהתנהגות אתית לא ראוי לעו"ד**

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 ולעוסק במקצוע עריכת הדין על פי אמות מידה של חוק לשכת עורכי הדין בכלל ובפרט לפי
2 ההוראות שבסעיף 42 לכללי האתיקה". לפיכך, טענות המערער כי לא הייתה כל הצדקה לניהול
3 "חשבון פיקדון-נאמנות" אין לה משמעות, משבית הדין הארצי כלל לא הצביע על חובה כזו בעניינו
4 של המערער, הגוררת ענישה.

5
6 27. רביעית, אתייחס לטענת המערער לגבי הרשעתו בסעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין לגבי
7 "זכות עיכוב".

8 אכן, כפי שטען המערער, נמנע בית הדין הארצי מלדון בטענותיו בקשר לסעיף 88 לחוק לשכת עורכי
9 הדין בקבעו כדלהלן: "אמנם המערער כלל בין מכלול הטענות לערעור, טענה על כי ב"ד קמא שגה
10 בהרשעה לפי העבירה המוגדרת בסעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין שכותרתו "זכות עיכוב",
11 בטענה כי אין כל הוכחה עובדתית לביצוע עבירה של עיכוב פיקדון כי לא היו מסמכים בתיק שהם
12 בגדר "פקידון" (כך במקור) וכל שהיה בתיק הם קבלות או חשבוניות בגין זיכוי או חיוב של "תנועת
13 כספים" במהלך קיומם של הליכי הגביה של פסק דין בהוצל"פ. יוער גם בנוסף כי ב"כ המשיבה
14 בדיון בערעור זה, עו"ד שניאור, טען כי סעיף 88 הוא למעשה סעיף שאינו מגדיר התנהגות שהיא
15 עבירה לפי חוקי האתיקה כי אם זהו סעיף שנועד לקבוע עובדות שיכול הסניגור להעלות כטענת
16 הגנה בהליך משמעותי. כך או כך לא ראינו להיכנס ולדון ב"סוגיית" סעיף 88 הנ"ל שכן מימלא
17 הרשעה או זיכוי בסעיף 88 האמור אין בו כדי להשפיע על תוצאות גזר הדין, שכן כפי שנבהיר
18 להלן, סבורים אנו כי העונש שהושת על המערער בגין העבירות שהורשע ובפרט באשר להתנהלותו
19 או יותר נכון חוסר התנהלותו הסדורה בניהול כספי הפיקדון, הוא עונש מקל במדרג הענישה. כח
20 השעיה בפועל של חצי שנה כפי העונש שהושת בגזר הדין, הוא עונש ברף הענישה המקל ויתכן
21 שלו היה מוגש ערעור נגדי ע"י המשיבה אולי והדגש הוא על : - אולי, היינו שוקלים אפילו
22 להחמיר בענישה".

23
24 28. בית הדין הארצי נמנע מלדון בטענת המערער לגופה, משהסיק כי הדבר לא עשוי להשפיע
25 על התוצאה העונשית הסופית. מבלי להביע את דעתי לגבי הערת בית הדין הארצי, באשר לסיכוי
26 האפשרי להחמרה בעונש לו היה מוגש ערעור מצד המשיבה, שהייתה מסויגת לכשעצמה, עיון
27 בקביעת בית הדין הארצי, המציג את טענת ב"כ המשיבה בעניין זה, מספק את התשובה לטענת
28 המערער לגבי סעיף 88 לחוק, כפי שיוסבר להלן:

29
30 29. סעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין, שעניינו "זכות עיכוב" קובע: "להבטחת שכר טרחתו
31 ולהבטחת החזרת הוצאות שהוציא, רשאי עורך דין לעכב תחת ידו כספי הלקוח שהגיעו ליזו
32 בהסכמת הלקוח עקב שירותו ללקוח, פרט לכספים שניתנו לו בפקדון או בתור נאמן וכל עוד הוא
33 נאמן עליהם שלא לטובת לקוחו בלבד, ופרט לכספי מזונות לאשה ולקטינים, וכן רשאי הוא לעכב

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

- 1 נכסים ומסמכים של לקוחו שבאו לידי עקב שירותו ללקוח; ובלבד שהגיש תביעה על שכר טרחתו
2 או הוצאותיו תוך שלושה חדשים מיום שהלקוח דרש ממנו בכתב את מה שעוכב כאמור".
3
4 30. ההתייחסות לסעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין בעניינו של המערער נעשתה במסגרת הדיון
5 באישום הראשון בלבד. במסגרת הכרעת הדיון קבע בית הדין המחוזי, כי יש להרשיע את המערער
6 ב"עבירה של עיכוב מסמכים שלא כדיון (על פי סעיפים 88 ו-161) לחוק" (סעיף 4 להכרעת הדיון-
7 כך במקור). סעיף 161 לחוק לשכת עורכי הדין קובע, בין היתר, כי עבירות משמעת הן: "הפרת
8 הוראה מהוראות הסעיפים 53 עד 60 או של דין אחר המטיל חיוב או איסור על עורך דין בקשר
9 למקצועו". מכאן, שהכוונה היא לעבירה שיוחסה בכתב הקובלנה שעניינה "עיכוב מסמכים שלא
10 כדיון".
11 סעיפים 53 עד 60 מדברים על איסורים שונים החלים על עורך הדין מתוקף תפקידו ובהם: סייג
12 לייצוג בשל חברות בועדת מינויים; סייג לייצוג בשל עילת פסלות של שופט; החובה כלפי הלקוח
13 וכלפי בית המשפט; הסדרת פרסומת; איסור שידול לשם השגת עבודה; שימוש בתארים; איסור
14 שותפות; איסור העסקה; סייגים לעיסוק בחברת עורכי דין; שם החברה; הגבלת שיתוף בהכנסות;
15 איסור השתתפות למי שהושעתה; אחריות החברה בנזיקין; שמירת אחריות ודינים; עיסוק אחר.
16 סעיף 54 לחוק לשכת עורכי הדין, קובע: "במילוי תפקידו יפעל עורך דין לטובת שולחו בנאמנות
17 ובמסירות, ויעזור לבית המשפט לעשות משפט". מכאן, שבית הדין המחוזי התייחס לעיכוב
18 המסמכים, כמעשה פסול של עורך דין במסגרת תפקידו כנגד טובת הלקוח.
19
20 31. מכאן למעשה, ש"זכות העיכוב", כשמה כן היא, "הזכות" לעכב כספים מסוימים שהגיעו
21 לעורך הדין במסגרת תפקידו וכן נכסים או מסמכים, לצורך הבטחת שכר טרחתו והחזר הוצאות,
22 ובלבד שהגיש תביעה לכך תוך שלושה חודשים. כפי שטען ב"כ המשיבה בדיון בפני בית הדין הארצי,
23 מדובר בזכות שעשויה לשמש "טענת הגנה" למי שמואשם בהליך משמעותי בעיכוב מסמכים שלא
24 כדיון – שזו היא חובה במסגרת החובה הכללית, לנהוג בנאמנות ובמסירות עבור הלקוח, חובה
25 שכוללת בתוכה, את החובה של עורך הדין למסור ללקוח נכסים או מסמכים שקיבל במסגרת
26 תפקידו. בעניין עיכוב כספים, אף קיימת הוראת חוק ספציפית בסעיף 40 לכללי האתיקה, אודות
27 החובה להעביר ללקוח את הכספים ולהודיע עליהם, תוך זמן סביר מעת קבלתם. זאת, אלא אם
28 "עיכב" אותם או "ניכה" מהם, על פי הסכם. אז, עליו להודיע ללקוח על כך תוך זמן סביר.
29 מכאן, שיש לדחות גם את טענת המערער לגבי סעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין.
30
31 32. חמישית ולפני אחרונה, היא טענת המערער לגבי התנהגותו כלפי המתלוננת. אמנם, אף אם
32 אקבל את טענת המערער לפיה פעל ב"לא מעט תחומים" לטובת המתלוננת, מול הרשויות השונות
33 ובעניינים נוספים מלבד ייצוג המשפטי, עדיין נותרה קביעת בית הדין המחוזי לגבי יחסו של

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

1 המערער למתלוננת ולבתה. בית הדין המחוזי דן ובחן את הראיות ופסק בסופו של יום, כי העובדה
2 שגם בבית הדין לא נהג המערער בריסון ולא אחת, והיה עליו להתערב, מקום בו לא נהג בדרך ראויה
3 בעדים או בצד שכנגד, יש בה כדי להוות חיזוק לגרסת המתלוננת ובתה, באשר להתנהלותו כלפיהן.
4 זאת, בנוסף לשיחת הטלפון עם עו"ד ויגלר, שלא נדונה, אך יש בה כדי להוסיף על אופן התנהלותו.
5 מכאן, שהתרשמותו הבלתי אמצעית של בית הדין המחוזי מהתנהגותו של המערער, שהביאה אותו
6 להרשיעו גם בעבירות של מעשים הפוגעים בכבוד מקצוע עריכת הדין והתנהגות שאינה הולמת את
7 מקצוע עריכת הדין, בדין היא ואין מקום להתערב בה.

8

9 **שישית ואחרונה**, היא טענת המערער לגבי העונש שהוטל עליו. כלל ידוע הוא, כי חומרת
10 העונש אינה ככלל עילה לדין בגלגול שלישי. "**מעבר לכך, בנוגע להתערבות בתי המשפט בעניינים**
11 **משמעתיים, הרצוי הוא, כי בתי הדין של לשכת עורכי הדין הם שיתוו את מדיניות הענישה...**"
12 (ראו: בר"ש 4660/12 עו"ד עזריאלנט נ' לשכת עורכי הדין בישראל (פורסם ביום 12.7.2012),
13 וההפניות שם).

14 עניינו של המערער, אינו מצדיק התערבות לעניין העונש. זאת בפרט, לאחר עיון בפסיקה שהציגה
15 המשיבה בבית הדין הארצי והפנה אליה בית הדין הארצי בפסק דינו (ראו: עלי"ע 1970/06 עו"ד
16 **שואהנה נ' לשכת עורכי הדין** (פורסם ביום 18.2.2008) ועלי"ע 486/07 עו"ד **שפירד נ' הועד המחוזי**
17 **של לשכת עורכי הדין** (פורסם ביום 21.1.2008)). פסקי הדין מלמדים על רף ענישה שכולל גם השעיה
18 בפועל, במקרים דומים. מכאן, שהעונש שהוטל על המערער אינו חורג לחומרה, באופן המצדיק את
19 התערבותי.

20

21 **לפני סיום אציון**, ביחס לעונש ההשעיה בפועל, כי לא ניתן עיכוב ביצוע של עונש ההשעיה
22 בפועל והוא הסתיים קודם למועד הגשת הערעור לבית המשפט.

23

24 **סוף דבר**, דין הערעור להידחות.
25 המערער יישא בהוצאות המשיבה ובשכר טרחה בסכום כולל של 1,500 ₪.

26

27 **המזכירות תעביר העתק פסק הדין לצדדים.**

28

29 ניתן היום, י"א אב תשע"ט, 12 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.

30

אביגדור דורות, שופט

31

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עב"י 28179-06-18 ליכטנשטיין נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

תיק חיצוני: 114/17

- 1
- 2
- 3